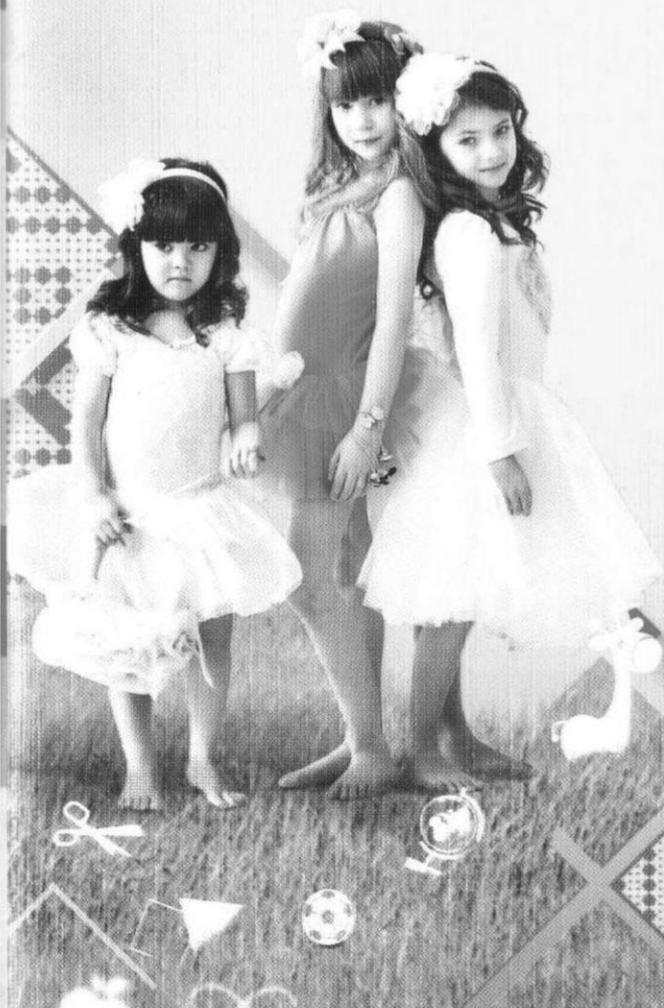

ШКІЛЬНИЙ
СВІТ
ЕКСПЕРТ
ПРОЯВИ ДОДАТ

Бібліотека «Шкільного світу»
Г. В. Смольникова

Різновікова група в ДНЗ

Бібліотека «Шкільного світу»
Заснована у 2003 р.

СМОЛЬНИКОВА Г. В.

**РІЗНОВІКОВА ГРУПА
В ДНЗ**

Дитячий садок. Бібліотека

Київ
«Видавничий дім «Шкільний світ»
«Видавнича група «Шкільний світ»
2015

УДК 373.24:159.92-053.4
ББК 74.100
С51

Редакційна рада:
М. Мосієнко — канд. філол. наук,
М. Голубенко, Т. Бондаренко

Смольникова Г. В.

С51 Різновікова група в ДНЗ / Г. В. Смольникова. — К.:
«Вид. група «Шк. світ», 2015. — 120 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).

ISBN 978-966-451-000-1

ISBN 978-966-420-111-4

У посібнику розглядаються особливості спілкування між молодшими і старшими дошкільниками (на основі сучасних психолого-педагогічних досліджень), даються методичні поради щодо створення позитивного мікроклімату в різновіковій групі, організації та проведенні комунікативної, ігрової, рухової, трудової, пізнавальної, навчальної діяльності дітей у контрастних і сумісних за віком групах; подані матеріали: віршів, казок, педагогічних ситуацій, конспектів бесід, занять, орієнтовних планів освітньої роботи, консультацій із батьками.

Для педагогічних працівників ДНЗ, слухачів курсів підвищення кваліфікації, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» педагогічних вишів.

УДК 373.24:159.92-053.4
ББК 74.100

ISBN 978-966-451-000-1 (6-ка «Шк. світу»)
ISBN 978-966-420-111-4

© Смольникова Г. В., 2015
© ТОВ «Видавничий дім
«Шкільний світ», допліграфічна
підготовка, 2015
© ТОВ «Видавнича група
«Шкільний світ», допліграфічна
підготовка, 2015

ЗМІСТ

До читачів.....	6
Особливості спілкування молодших і старших дошкільників в умовах різновікової групи.....	6
Створення позитивного мікроклімату в різновіковій групі.....	14
Організація і проведення комунікативних ігор із дітьми різного віку.....	24
Особливості проведення сюжетно-рольових, конструктивно-будівельних і театралізованих ігор із дітьми різного віку ..	41
Організація дидактичних ігор в умовах різновікової групи.....	52
Організація спільної трудової діяльності з дошкільниками різного віку.....	60
Організація рухової діяльності з дітьми різного віку.....	70
Особливості організації навчальної діяльності в контрастних і суміжних за віком групах	79
Організація навчальної діяльності з розвитку мовлення та образотворчої діяльності в різновікових групах	90
Робота з батьками	103
Додатки	113

До читачів

У нашій державі активізується вироблення нових суспільних вимог до освіти, зокрема її дошкільної ланки як основи соціокультурного становлення особистості. Про це свідчать основні державні документи в галузі освіти: Закон України «Про дошкільну освіту», Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) — які спрямовують освітян на пошук оптимальних шляхів особистісного розвитку дошкільників, розкриття механізмів формування їхньої життєвої компетентності як здатності в міру своїх вікових можливостей самостійно виробляти позитивне ставлення до світу, оточення і самих себе.

Дитина дошкільного віку повинна оволодіти вміннями спілкуватися з дорослими, однолітками, з молодшими та старшими за себе дітьми. Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» комплектування груп у дошкільних навчальних закладах відбувається за віковими (одно-віковими, різновіковими) та сімейними (родинними) ознаками. Сучасні програми дошкільної освіти «Дитина», «Я у Світі», «Стежина» передбачають наявність різновікових груп у дошкільному навчальному закладі, відвідування яких позитивно впливатиме на особистісний, пізнавальний, емоційно-вольовий розвиток дитини, забезпечуватиме психологічний комфорт.

Спілкування дітей різного віку дає змогу збагатити досвід кожної дитини через різновікову взаємодію, сприяти пізнанню дитиною себе й інших, створювати додаткові сфери саморегуляції. Значущість різновікового спілкування визначається й тим, що воно, з одного боку, формує особливе середовище взаємодії, надає додаткові можливості для реалізації успішності дітей у спілкуванні, а з іншого — сприяє формуванню та прояву їх особистісної ідентифікації.

Вагомими для осмислення аспекту різновікової взаємодії дітей дошкільного віку в різних видах життєдіяльності для автора стали дослідження

психологів (В. В. Авраменко, О. О. Вовчик-Блакитної, Є. М. Герасимової, О. Л. Кононко, Т. О. Ковальової, В. У. Кузьменко) і педагогів (В. Н. Аванесової, О. Н. Давидчук, І. С. Дьоміної, Т. Г. Жаровцевої, Л. О. Євграфової, В. Г. Нечасвої, Л. О. Пенівської та інших), у яких визначені моделі та мотиви взаємодії старших і молодших дошкільників.

Практика показує, що вихователів різновікових груп найбільше цікавлять такі питання: як створити позитивний мікроклімат у групі; як більш доцільно організувати життєдіяльність малят і старших дітей (однолітків) протягом дня, тижня, місяця, року; які методи, технології, форми організації роботи є справді корисними для дітей та їхнього розвитку, а що має лише привабливу зовнішню оболонку.

Це непрості, але закономірні питання, на які автор спробує дати відповіді в цьому методичному посібнику. Насамперед він ознайомить читачів із особливостями спілкування молодших і старших дошкільників в умовах різновікової групи (на основі сучасних психолого-педагогічних досліджень), дасть методичні поради щодо створення позитивного мікроклімату у групі, а також із проведення комунікативних, сюжетно-рольових, конструктивно-будівельних, театралізованих, дидактичних ігор із дітьми різного віку.

Ми разом розглянемо специфіку організації комунікативної, ігрової, рухової, трудової, пізнавальної, навчальної діяльності дітей у контрастних і сумісних за віком групах. Крім того, посібник містить матеріали віршів, казок; опису ігор і педагогічних ситуацій; конспектів бесід, занять; орієнтовних планів освітньої роботи; консультацій із батьками.

Запропоновані матеріали допоможуть Вам відчувати професійний інтерес до того, як встановити контакт із вихованцями різного віку, як створити позитивний мікроклімат у групі, змістовно та різноманітно організувати життєдіяльність дітей, щоб вони із радістю та із задоволенням відвідували дошкільний заклад.

З повагою Галина СМОЛЬНИКОВА